

เอกสารประกอบการสอน

รหัสวิชา 499722 รายวิชา ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารทางการแพทย์ 3(0-6-3) ปีการศึกษา 2559

หัวข้อเรื่อง การบูรณาการทางด้านภาษาต่างประเทศกับการแพทย์

ชื่ออาจารย์ผู้สอน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ ดร. ณฑพล ศุภณัฐเศรษฐกุล

ก. แผนการสอน (Lesson plan)

1. วัตถุประสงค์ (Objectives)

1. เพื่อให้นิสิตทราบแนวทางการเรียนการสอน โดยใช้กระบวนการศึกษาด้วยตนเอง ภายใต้คำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา รวมทั้งเกณฑ์การวัดและประเมินผลรายวิชา
2. เพื่อให้นิสิตทราบตัวอย่างการศึกษาแบบบูรณาการทางด้านภาษาต่างประเทศกับการแพทย์ เพื่อการสื่อสารกับผู้ป่วย และการสื่อสารระหว่างบุคลากรทางการแพทย์
3. เพื่อให้นิสิตได้วางแผน จัดกระบวนการเรียนรู้ กำหนดหัวข้อการสังเคราะห์ชิ้นผลงาน และแนวทางการเผยแพร่ผลงานดังกล่าวด้วยตนเอง

2. หัวข้อการเรียนรู้ (Topics)

1. รายละเอียดการเรียนการสอนในรายวิชา
2. แนวทางการศึกษาแบบบูรณาการทางด้านภาษาต่างประเทศกับการแพทย์
3. แผนการเรียนรู้รายบุคคลและแผนการจัดทำโครงงาน/ผลงาน

3. กิจกรรมการเรียนการสอน (Learning activities)

การบรรยาย และอภิปรายแสดงความคิดเห็น รวม 150 นาที (3 คาบการเรียนการสอน)

- ประกอบด้วย
- ให้นิสิตอ่านบทความที่กำหนดให้ล่วงหน้าก่อนการบรรยาย (เอกสารอ้างอิงหมายเลข 3, 4)
 - นำเข้าสู่บทเรียน 10 นาที
 - บรรยาย และอภิปรายร่วม 50 นาที
 - จัดทำแผนการเรียนรู้รายบุคคล 50 นาที
 - นำเสนอแผนการเรียนรู้ 30 นาที
 - สรุปและซักถามข้อสงสัย 10 นาที

4. สื่อการเรียนการสอน (Teaching media)

1. หนังสืออ่านประกอบการเรียนการสอน (เอกสารอ้างอิงหมายเลข 1)
2. รายละเอียดของรายวิชา (มคอ. 3) และเอกสารประกอบการสอน
3. Powerpoint presentation
4. บทความทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง
5. แหล่งข้อมูลการเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์

5. การวัดและประเมินผล (Assessment)

- ประเมินความเข้าใจของนิสิตจากการซักถามระหว่างการเรียนในชั่วโมง
- ประเมินจากการจัดทำแผนการเรียนรู้อย่างบุคคล และแผนการจัดทำโครงการ/ผลงานของนิสิต

ข. เนื้อหาสาระ (Content)

1. รายละเอียดการเรียนการสอนในรายวิชา¹⁻³

รายวิชา 499722 ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารทางการแพทย์ จำนวน 3(0-6-3) หน่วยกิต เริ่มจัดการเรียนการสอนครั้งแรกในปีการศึกษา 2557 โดยนายแพทย์ ดร.ณตพล ศุภณัฐเศรษฐกุล หัวหน้าหน่วยวิจัยเพื่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศทางการแพทย์ ภาควิชาพยาธิวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร เป็นผู้รับผิดชอบรายวิชา รายวิชานี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ นิสิตได้ฝึกปฏิบัติกระบวนการศึกษาหาความรู้ตามความสนใจของตนเองแบบบูรณาการระหว่างภาษาต่างประเทศกับการแพทย์ในแง่มุมต่าง ๆ เพื่อการสื่อสารระหว่างบุคลากรทางการแพทย์และการสื่อสารกับผู้ป่วยโดยใช้ภาษาต่างประเทศ โดยนิสิตวางแผนการศึกษาในลักษณะเป็นโครงการ (project-based) สามารถสังเคราะห์ความรู้ หรือขึ้นผลงานจากการศึกษาดังกล่าว พร้อมทั้งเผยแพร่สู่สาธารณชนในการให้บริการวิชาการสู่สังคม รายวิชานี้จัดขึ้นเพื่อเป็นวิชาเลือก ในรายวิชาเฉพาะด้านสำหรับนิสิตปริญญาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต (ชั้นปีที่ 5, 6) และเป็นรายวิชาเลือกเสรี สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีในหลักสูตรอื่นของมหาวิทยาลัย

คำอธิบายรายวิชา การศึกษาดด้วยตนเองแบบบูรณาการทางด้านภาษาต่างประเทศกับการแพทย์ เพื่อการสื่อสารระหว่างบุคลากรทางการแพทย์และการสื่อสารกับผู้ป่วยโดยใช้ภาษาต่างประเทศ ประวัติความเป็นมาของภาษาทางการแพทย์ การอ่านบทความภาษาต่างประเทศเกี่ยวกับสุขภาพและการแพทย์ และข้อมูลการศึกษาแพทยศาสตร์ในต่างประเทศ

An integrated self-study between foreign language and medicine for communication among medical personnel and patients using foreign language, history of medical language, reading foreign language articles in health and medicine, and information of medical education in foreign countries

การประเมินผลการเรียนรู้ในรายวิชานี้ จะประเมินจากการจัดทำแผนการเรียนรู้อย่างบุคคลและแผนการจัดทำโครงการ (20%) การติดตามความก้าวหน้าของโครงการ (20%) การสอบประเมินความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาดด้วยตนเอง (20%) และการจัดทำผลงานรวมทั้งการนำเสนอผลงานสู่สาธารณชน (40%) ซึ่งผลการเรียนในรายวิชานี้จะสะท้อนให้เห็นถึงความรู้และทักษะความสามารถของนิสิตในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง การใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารทางการแพทย์ การทำงานเป็นทีมและความรับผิดชอบ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร นอกจากนี้ ความรู้และผลงานจากการศึกษาของนิสิตดังกล่าว ยังได้เผยแพร่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชนต่อไป

2. แนวทางการศึกษาแบบบูรณาการทางด้านภาษาต่างประเทศกับการแพทย์

การศึกษาแบบการบูรณาการทางด้านภาษาต่างประเทศกับการแพทย์ เป็นสหวิทยาการหนึ่งระหว่างสาขาวิชามนุษยศาสตร์ (humanities) และแพทยศาสตร์ (medicine)⁴ โดยการศึกษาเรียนรู้เนื้อหาวิชาที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันระหว่าง 2 สาขาวิชา หรือ การเรียนรู้และฝึกปฏิบัติ โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ทางด้านภาษาต่างประเทศ ควบคู่ไปกับความรู้ทางด้านการแพทย์พร้อม ๆ กัน ทั้งนี้ ภาษาต่างประเทศไม่ได้จำกัดอยู่แต่เฉพาะภาษาอังกฤษ ซึ่งในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับว่าภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากล นิสิตสามารถเลือกศึกษาภาษาต่างประเทศใดก็ได้ตามความสนใจของตนเอง เช่นเดียวกับความรู้ทางด้านแพทยศาสตร์ ที่ไม่ได้จำกัดขอบเขตการศึกษาไว้เฉพาะในสาขาใดสาขาหนึ่ง แต่ให้ขึ้นอยู่กับความประสงค์ของผู้เรียนเป็นสำคัญว่าจะแสดงให้เห็นการบูรณาการความรู้ระหว่าง 2 สาขานี้ได้อย่างไร และสามารถสร้างสรรค์โครงการ/ผลงานที่จะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณชนต่อไปได้อย่างไร

ในการกำหนดหัวข้อการศึกษาอาจพิจารณาเริ่มต้นจากการเลือกภาษาต่างประเทศที่สนใจและมีพื้นฐานความรู้พอสมควร เพื่อไม่ให้เป็นการอุปสรรคในการเรียนรู้ขั้นตอนต่อไปมากนัก อาจพิจารณาเลือกภาษาตะวันตก เช่น อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน สเปน อิตาลี, ภาษาตะวันออก เช่น ญี่ปุ่น จีน เกาหลี, ภาษาอาเซียน เช่น ลาว เวียดนาม พม่า บาหลี, หรือภาษาโบราณ เช่น กรีก ละติน โดยเลือกภาษาต่างประเทศที่สนใจ อย่างน้อย 1 ภาษาเป็นภาษาหลัก แล้วจึงพิจารณาว่าจะบูรณาการกับการแพทย์ในแง่มุมไหน อย่างไร ตัวอย่างเช่น

1. รวบรวมคำศัพท์เฉพาะทางด้านการแพทย์ในภาษาต่าง ๆ อย่างเป็นหมวดหมู่
2. รวบรวมประโยค บทสนทนาระหว่างแพทย์กับผู้ป่วยในสถานการณ์ต่าง ๆ
3. รวบรวมบทความทางด้านสุขภาพและการแพทย์ในภาษาต่าง ๆ ที่น่าสนใจ
4. รวบรวมเว็บไซต์ ข้อมูล ข่าวสารทางด้านสุขภาพ การแพทย์ แพทยศาสตร์ศึกษาของประเทศต่าง ๆ
5. ฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพโดยใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร
6. ศึกษาเกี่ยวกับภาษาและคำศัพท์ทางการแพทย์ ในแง่มุมเชิงประวัติศาสตร์ทั้งของต่างประเทศ และการบัญญัติศัพท์แพทย์ไทย
7. ศึกษาเกี่ยวกับแพทยศาสตร์ศึกษา หรือระบบบริการสุขภาพในต่างประเทศ
8. ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในโรงเรียนแพทย์ การใช้ภาษาต่างประเทศในโรงพยาบาล หรือการสื่อสารด้วยภาษาต่างประเทศในระหว่างการปฏิบัติงานวิชาชีพ เป็นต้น

เมื่อพิจารณาตัดสินใจเกี่ยวกับหัวข้อการศึกษาแบบบูรณาการดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว สิ่งสำคัญที่จะต้องพิจารณาต่อไปก็คือ จะสามารถสังเคราะห์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการเรียนรู้นั้น นำเสนอในรูปแบบของโครงการหรือชิ้นผลงานได้อย่างไร ทั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นได้ศึกษาและเป็นประโยชน์ต่อไป โดยรูปแบบของโครงการหรือชิ้นผลงานที่จัดทำขึ้น อาจอยู่ในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งดังต่อไปนี้

1. รายงานการศึกษาด้วยตนเอง หรือปริญญาานิพนธ์ตามรูปแบบของมหาวิทยาลัย
2. บทความทางวิชาการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติ หรือนานาชาติ
3. หนังสือ คู่มือ ตำรา หรือสื่อการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ

4. การนำเสนอผลงานด้วยวาจา (oral presentation) หรือโปสเตอร์ (poster presentation) ในการประชุมวิชาการระดับชาติ หรือนานาชาติ
5. จัดเป็นโครงการเพื่อสอน ฝึกอบรม และถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้สนใจทั่วไป พร้อมประเมินผล
6. รูปแบบอื่น ๆ ตามการพิจารณาร่วมกับผู้รับผิดชอบรายวิชา

เมื่อพิจารณาเลือกหัวข้อการศึกษา และรูปแบบของผลงานที่จะจัดทำขึ้นเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้นิสิตเรียบเรียงข้อมูลจัดทำเป็นแผนการเรียนรู้รายบุคคล และแผนการจัดทำโครงการ/ผลงานในลำดับต่อไป

3. แผนการเรียนรู้รายบุคคลและแผนการจัดทำโครงการ/ผลงาน

ในกระบวนการศึกษาโดยการกำกับตนเองภายใต้คำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา นิสิตจะต้องกำหนดแผนการเรียนรู้รายบุคคลและแผนการจัดทำโครงการ/ผลงาน ประกอบด้วยหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

3.1 แผนการเรียนรู้รายบุคคล

- หัวข้อการเรียนรู้ ที่แสดงถึงการบูรณาการระหว่างภาษาต่างประเทศกับการแพทย์ หรือคำถามหลักที่ต้องการแสวงหาคำตอบจากการเรียนรู้
- ความสำคัญ และเหตุผลที่มาของหัวข้อการศึกษาดังกล่าว
- วัตถุประสงค์การเรียนรู้ และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ (ต่อตนเอง)
- แหล่งข้อมูล วิธีการเรียนรู้ และขอบเขตในการศึกษา
- กำหนดระยะเวลาในการศึกษา การนำเสนอความก้าวหน้า และการประเมินผล

3.2 แผนการจัดทำโครงการ/ผลงาน

- ชื่อหัวข้อโครงการ/ผลงาน เพื่อการเผยแพร่สู่สาธารณชน
- ความสำคัญและเหตุผลที่มาของการจัดทำโครงการ (อาจเพิ่มเติมจากแผนการเรียนรู้ได้)
- วัตถุประสงค์ของการจัดทำโครงการ และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ (ต่อผู้อื่น)
- รูปแบบของโครงการ/ผลงานที่จะจัดทำขึ้น วิธีการนำเสนอหรือเผยแพร่ พร้อมทั้งกำหนดกลุ่มประชากรเป้าหมาย
- เกณฑ์ในการประเมินผลความสำเร็จของโครงการ/ผลงาน

แผนการเรียนรู้รายบุคคล และแผนการจัดทำโครงการ/ผลงาน ทั้ง 2 แผนนี้ นิสิตจะต้องดำเนินการให้เสร็จเรียบร้อยในช่วงสัปดาห์แรกของการเรียนการสอน และใช้เป็นกรอบในการเรียนรู้ ติดตาม ประเมินผล จนเสร็จสิ้นการเรียนในรายวิชา หากนิสิตต้องการเปลี่ยนแปลงแก้ไขประการใด จะต้องได้รับอนุญาตจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้รับผิดชอบรายวิชาก่อน

4. เอกสารอ้างอิงและหนังสืออ่านเพิ่มเติม (References and Further readings)

1. อดตพล ศุภณัฐเศรษฐกุล. การเรียนการสอนนิสิตแพทย์แบบบูรณาการ เพื่อฝึกทักษะการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. พิษณุโลก: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร; 2559.
2. อดตพล ศุภณัฐเศรษฐกุล, ผู้รับผิดชอบรายวิชา. รายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) 499722 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางการแพทย์ (Foreign Language for Communication in Medicine) 3(0-6-3) หน่วยกิต ปีการศึกษา 2559[อินเทอร์เน็ต]. พิษณุโลก: คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร; 2559 [เข้าถึงเมื่อ 1 ต.ค. 2559]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.med.nu.ac.th/pathology/Humanities/english-499722-course-syllabus.html>
3. ภาควิชาพยาธิวิทยา. มนุษยศาสตร์ทางการแพทย์ (Humanities in Medicine) [อินเทอร์เน็ต]. พิษณุโลก: คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร; 2555 [เข้าถึงเมื่อ 1 ต.ค. 2559]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.med.nu.ac.th/pathology/Humanities/index.html>
4. อดตพล ศุภณัฐเศรษฐกุล. สหวิทยาการระหว่างสาขาวิชามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และการแพทย์ เพื่อประยุกต์ในการเรียนการสอนแพทยศาสตร์. ธรรมศาสตร์เวชสาร. 2556;13(3):380-92. หรือ เข้าถึงได้จาก: <http://www.med.nu.ac.th/pathology/Humanities/file/903.pdf>
5. อดตพล ศุภณัฐเศรษฐกุล. ภาพรวมของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต และแนวทางการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศของนักศึกษาแพทย์. ธรรมศาสตร์เวชสาร. 2556;13(4):561-9. หรือเข้าถึงได้จาก: http://www.med.nu.ac.th/patho/humanities/articles-in-health-detail-3.php?art_id=2

(ปรับปรุงล่าสุด 1 ต.ค. 59)